

Schriftelijke vragen ronde - Input beleidskader water			Reactie college
TERUGKOPPELING			
Politieke Partij	Gestelde vragen	Input	
D66 Justin Flapper	1. Zijn de vragen en dilemma’s die de startnotitie schetst duidelijk? Herkent u de drie hoofdpogaven, hoe deze zich tot elkaar verhouden en de wens om gebiedsgerichte afwegingen te maken?	Ja	
	2. Op pagina 6, paragraaf 1.3 wordt een eerste conceptindeling geschetst voor het beleidskader water. Kunt u zich vinden in deze opzet of heeft u nog opmerkingen of aanvullingen?	Ja	
	3. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Beter ingericht op huidige weersextremen	D66 zou graag zien dat in het beleidskader water aangegeven wordt wat de gemeente specifiek nodig heeft om voorbereid te zijn op steeds heftige regenval en droogte. Deze vereisten zouden wij dan ook graag als specifieke taak willen vastleggen in het kader. Met een repeterende meting om de 2 jaar zodat bijgehouden kan worden of de gemeente Leeuwarden nog voldoet aan haar eigen eisen en of deze vereisten nog up to date zijn.	
	4. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde – Waterkwaliteit	D66 zou graag zien dat het college in haar nieuwe beleidskader een reeks dringende milieuproblemen die zijn benoemd in een recent rapport van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur aanpakt. De problemen hebben betrekking op de kwaliteit van ons grondwater en oppervlaktewater en kunnen, als er niet snel wordt ingegrepen, vergaande economische gevolgen hebben, vergelijkbaar met de stikstofcrisis. Wij stellen vast dat de huidige waterkwaliteit in de gemeente Leeuwarden achterblijft bij de doelen die zijn vastgesteld in de Kaderrichtlijn Water (KRW) van de Europese Unie. Volgens deze richtlijn moet het water uiterlijk in 2027 schoon en gezond zijn. Gebeurt dit niet dan heeft dit effect voor de volksgezondheid, economie, planten en dieren. D66 ziet graag dat deze norm ook wordt opgenomen en dus wordt benoemd in het nieuwe beleidskader water voor de gemeente Leeuwarden. In het nieuwe beleidskader pleiten wij tevens voor de opname van maatregelen door het college om de toename van diverse stoffen in ons water aan te pakken. Deze maatregelen zouden zich kunnen richten op het beheersen van de aanwezigheid van meststoffen, bestrijdingsmiddelen, industriële chemicaliën en huishoudelijke afvalstoffen. Tot slot stellen wij voor dat het beleidsdocument een bepaling bevat waarin het college wordt verzocht de waterkwaliteit te monitoren in verschillende waterlichamen, waaronder grachten, meren, plassen en sloten. Dit is van groot belang, aangezien de waterkwaliteit sterk kan variëren tussen	

		bijvoorbeeld een gracht en een meer. Daarom is afzonderlijke meting van deze waterlichamen essentieel voor een inzichtelijk beeld.	
	5. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Drinkwatergebruik	Binnen het kader van drinkwaterkwaliteit dragen Vitens en de Provincie gedeelde verantwoordelijkheden. D66 zou graag zien dat gemeente zelf ook een toezichhoudende functie neemt met betrekking tot drinkwaterkwaliteit. Wij vinden dit belangrijk omdat het probleem ons allemaal aangaat en het college zorg draagt voor de gezondheid van de burgers, waaronder ook drinkwater.	
	6. Opgave 2: Water benutten als (rand)voorwaarde gezonde en duurzame leefomgeving	x	
	7. Opgave 3: Water verwaarden - waterrecreatie	In het nieuwe beleidskader streeft D66 er naar dat het college zich actief inzet voor de bevordering van duurzamer varen in onze gemeente. Dit omvat maatregelen en initiatieven gericht op milieuvriendelijkere en duurzamere vaarpraktijken. Het doel is om bewustwording te vergroten en te stimuleren dat inwoners en bezoekers kiezen voor schonere en milieuvriendelijkere alternatieven bij het verkennen van onze prachtige wateren. Ook hierover zouden wij graag een bepaling willen terugzien.	
	8. Opgave 3: Water verwaarden – zwemmen	D66 pleit voor de opname van een verplichting in het nieuwe beleidskader, waarbij het college zich verplicht om jaarlijks in de zomer metingen uit te voeren bij diverse buiten zwemlocaties in onze gemeente. Bovendien zouden wij in het beleidskader een bepaling willen zien dat er iedere zomer heldere communicatie naar onze inwoners plaatsvindt, waarin wordt aangegeven waar zwemmen niet veilig is. Zo zorgen we voor transparantie en veiligheid rondom onze zwemwateren.	
	9. Opgave 3: Water verwaarden - overig gebruik en beleving	x	
	10. Heeft u opmerkingen bij hoofdstuk 4: het afwegingskader en de beoogde gebiedsindeling?	Nee.	
	11. Voldoet de wijze van totstandkoming aan uw beeld? Heeft u aanvullende of andere verwachtingen over de betrokkenheid van inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties?	Duidelijke samenwerking tussen Vitens, de provincie en eventuele andere partners. Het probleem is te groot om enkel alleen aan te pakken, dit zal gezamenlijk moeten.	
	12. Wordt u met het voorgestelde proces als raadslid voldoende betrokken bij de totstandkoming van het beleidskader water?	Ja, wellicht overbodig maar er is wel behoefte aan een informerende sessie wanneer het definitieve beleidsstuk klaar.	

	13. Kunt u zich vinden in de reikwijdte van het beleidskader? Zijn er onderwerpen die volgens u ontbreken?	Voorlopig niet	
	14. Heeft u nog andere politieke vragen aan de portefeuillehouders?	Nee.	
Lijst058 Otto v.d. Galiën	1. Zijn de vragen en dilemma's die de startnotitie schetst duidelijk? Herkent u de drie hoofdpunten, hoe deze zich tot elkaar verhouden en de wens om gebiedsgerichte afwegingen te maken?	Ja.	
	2. Op pagina 6, paragraaf 1.3 wordt een eerste conceptindeling geschetst voor het beleidskader water. Kunt u zich vinden in deze opzet of heeft u nog opmerkingen of aanvullingen?	Geen opmerkingen.	
	3. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Beter ingericht op huidige weersextremen	Wie bepaalt wat extreem weer is? Volgens gegevens van het knmi is er niet meer extreem weer dan tientallen jaren geleden.	
	4. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde – Waterkwaliteit	In het stuk wordt beweerd dat de waterkwaliteit achteruit gaat. De realiteit is echter dat de kwaliteit van het water sinds 1990 enorm verbeterd is. Dit blijkt uit meetgegevens van Wetterskip Fryslan. Waarom dan toch deze verkeerde informatie in dit stuk?	
	5. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Drinkwatergebruik	Ik mis concrete oplossingsrichtingen richting nieuwbouw: het scheiden van waterstromen moet je vanaf nu toepassen bij nieuwe wijken.	
	6. Opgave 2: Water benutten als (rand)voorwaarde gezonde en duurzame leefomgeving	Het nadenken over het gebruik van grijs water is eigenlijk al te laat. Waarom is dit niet veel verder uitgewerkt?	
	7. Opgave 3: Water verwaarden - waterrecreatie	Waterrecreatie is belangrijk. Er zijn voldoende lozingspunten, alleen de bootjesmensen gebruiken ze niet. Los eerst de knelpunten op, voordat je begint met het aanleggen van nieuwe inzamelpunten. En start een goede voorlichtingscampagne voor de recreant.	
	8. Opgave 3: Water verwaarden – zwemmen	Ook in dit stuk tekst staat weer het ongefundeerde verslechteren van de waterkwaliteit. Strookt niet met de feiten. Beheer en onderhoud van water en bruggen wordt wel aangekaart, maar wat zijn de ideeën?	
	9. Opgave 3: Water verwaarden - overig gebruik en beleving	x	

	10. Heeft u opmerkingen bij hoofdstuk 4: het afwegingskader en de beoogde gebiedsindeling?	We maken een set gecombineerde kaarten, zo lezen we. Ik zou liever zien dat we gaan samenwerken met provincie, Marrekrite, Wetterskip etc. om niet het wiel zelf te gaan uitvinden.	
	11. Voldoet de wijze van totstandkoming aan uw beeld? Heeft u aanvullende of andere verwachtingen over de betrokkenheid van inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties?	Participatie en de gemeente... dat kennen we inmiddels. Wij hebben daar niet een heel positief beeld bij. We zijn benieuwd naar het vormgeven van de participatie met onze inwoners, vooral die afhankelijk zijn van bijv. recreatie en toerisme.	
	12. Wordt u met het voorgestelde proces als raadslid voldoende betrokken bij de totstandkoming van het beleidskader water?	Laten we het hopen.	
	13. Kunt u zich vinden in de reikwijdte van het beleidskader? Zijn er onderwerpen die volgens u ontbreken?	x	
	14. Heeft u nog andere politieke vragen aan de portefeuillehouders?	Nu niet.	
VVD Geu Luik	1. Zijn de vragen en dilemma's die de startnotitie schetst duidelijk? Herkent u de drie hoofdpogaven, hoe deze zich tot elkaar verhouden en de wens om gebiedsgerichte afwegingen te maken?	De opgave 'verwaarden van water' komt er behoorlijk bekaaid van af in het geheel. Dit mag wat onze fractie betreft ook prima op de tweede schijf komen binnen de 'taart'.	
	2. Op pagina 6, paragraaf 1.3 wordt een eerste conceptindeling geschetst voor het beleidskader water. Kunt u zich vinden in deze opzet of heeft u nog opmerkingen of aanvullingen?	Dit lijkt een vrij standaard indeling te worden. Dat hoeft zeker niet verkeerd te zijn, maar in onze ogen is het wel noodzakelijk om ieders taak en rol daar goed te onderscheiden. Kortom: wat is een gemeentelijke taak, wat is de verantwoordelijkheid voor de Provincie en het Waterschap? Wat de VVD betreft hoeven we niet meer taken of verantwoordelijkheden op ons te nemen dan dat wettelijk gezien noodzakelijk is.	
	3. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Beter ingericht op huidige weersextremen	Hoe verhoudt zich dit tot omringende gemeenten, provincie en waterschap? Bij verschillende beelden en voorspellingen over weersextremen krijg je ook verschillende voornemens. Kortom: afstemming met de andere overheden is cruciaal!	
	4. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde – Waterkwaliteit	Zoals jullie zelf al aangeven ligt de primaire verantwoordelijkheid hiervoor bij waterschap en provincie. Trek op dit punt daarom niet een grote broek aan, en laat het deze partijen oplossen.	
	5. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Drinkwatergebruik	Een verplichting van hergebruik van schoon water bij verbouw en nieuwbouw is wat onze fractie betreft niet bespreekbaar. Tegelijkertijd verdient de subsidie voor een grijswater-installatie (bijvoorbeeld de	

		Hydraloop) allereerst een evaluatie, vooraleer we verdere stimuleringsmaatregelen nemen.	
	6. Opgave 2: Water benutten als (rand)voorwaarde gezonde en duurzame leefomgeving	Zie water hier ook expliciet als de ruimte om te sporten en bewegen. Zie opmerking over grijswater bij punt 7.	
	7. Opgave 3: Water verwaarden - waterrecreatie	Gezien de diverse moties op dit vlak verwachten we ambitie van het College in het aanstaande beleidskader op het gebied van waterrecreatie. Ommetjes door het buitengebied, ruimte voor waterrecreatie in de stad en het bevaarbaar maken en houden van vaarwegen is hiervoor noodzakelijk. Trek hierbij samen op met waterschap en provincie. Zoek de samenwerking met inwoners, die mogelijk ook zelf een bijdrage willen leveren aan mooie initiatieven op dit vlak (bijvoorbeeld verhuur van bootjes, bevaarbaar maken van de vaarwegen, etc.). Het is ons daarnaast een groot raadsel waarom het bevaarbaar maken van de oostelijke vaarroute i.c.m. de Prins Hendrikbrug in deze notitie is gesloten. Onderzoeken zijn er in het verleden al geweest (tel er 50% aan extra bouwkosten bij op) en de conclusie zal hetzelfde zijn: onbetaalbaar, onnodig en onbereikbaar.	
	8. Opgave 3: Water verwaarden – zwemmen	Liever de focus op de twee bestaande zwemgebieden en daarvan het waterkwaliteit op orde houden, dan een extra zwemgebied (met de nodige extra kosten), waarvoor onvoldoende capaciteit is voor beheer, onderhoud en waterkwaliteit.	
	9. Opgave 3: Water verwaarden - overig gebruik en beleving	Wonen op en aan het water is meer en meer in trek. Beheer en onderhoud moet liggen bij de eigenaar van het water.	
	10. Heeft u opmerkingen bij hoofdstuk 4: het afwegingskader en de beoogde gebiedsindeling?	Volgens mij maken we het onszelf nodeloos ingewikkeld door een andere gebiedsindeling te hanteren dan in de Leeuwarder omgevingsvisie. Kunnen we niet de gebiedstypologie hanteren zoals we die daar gebruiken?	
	11. Voldoet de wijze van totstandkoming aan uw beeld? Heeft u aanvullende of andere verwachtingen over de betrokkenheid van inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties?	Onze fractie mist een uitvoerig participatietraject in deze. Natuurlijk is een beleidskader voor een deel de vertaling van wettelijke taken, maar mogelijk liggen ambities verder dan dat. Daarom vinden we het voorstel om alleen inloop bijeenkomsten te houden voor stakeholders veel te mager en zien we een uitvoeriger participatietraject voor ons, waarbij aan de voorkant duidelijk wordt gemaakt waar speelruimte zit voor betrokkenen, en waar geen ruimte zit i.v.m. wettelijke taak.	
	12. Wordt u met het voorgestelde proces als raadslid voldoende betrokken bij de totstandkoming van het beleidskader water?	We hebben de verwachting dat de raad de reacties van eerder genoemd participatietraject zal ontvangen, zodat zij dit kunnen meenemen in besluitvorming.	

	13. Kunt u zich vinden in de reikwijdte van het beleidskader? Zijn er onderwerpen die volgens u ontbreken?	De reikwijdte is breed genoeg. Wel bevreemdt het ons dat een PWR al in een eerder stadium langs de raad is geweest, terwijl dit eigenlijk een onderdeel is van het toekomstig beleidskader water. Hierdoor mist samenhang en integraliteit.	
	14. Heeft u nog andere politieke vragen aan de portefeuillehouders?	Nee.	
CDA Fokelien v.d. Meulen	1. Zijn de vragen en dilemma's die de startnotitie schetst duidelijk? Herkent u de drie hoofdpunten, hoe deze zich tot elkaar verhouden en de wens om gebiedsgerichte afwegingen te maken?	Het verwaarden van water lijkt de kers op de taart maar mag wat onze fractie betreft een groter aandeel krijgen. De economische kant van water is in onze gemeente van groot belang dat willen we graag borgen. Bijvoorbeeld de watersport dorpen, de haven in de stad maar ook het belang van Wetsus.	
	2. Op pagina 6, paragraaf 1.3 wordt een eerste conceptindeling geschetst voor het beleidskader water. Kunt u zich vinden in deze opzet of heeft u nog opmerkingen of aanvullingen?	Het is een keurige opzet. De rol en verantwoordelijkheid van de gemeente zal duidelijk omschreven moeten worden en in samenhang en samenwerking met Wetterskip en Provincie. Dat als aanvulling.	
	3. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Beter ingericht op huidige weersextremen	Inrichten op huidige weersextremen moet in een bredere context bekeken worden. Dus ook een samenwerking met andere gemeentes, Provincie en Wetterskip.	
	4. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde – Waterkwaliteit	Waterkwaliteit is in 2000 op EU niveau vastgesteld. De verantwoordelijkheid ligt bij Provincie en Wetterskip Fryslan zo staat in de stukken. Dat is duidelijk. Die verantwoordelijkheid hoeft de gemeente ook niet nog op zich te nemen. We kunnen met elkaar zien wie welke taken heeft en daarvoor verantwoordelijk is.	
	5. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Drinkwatergebruik	Vitens heeft leverplicht maar geeft ook aan dat er in Friesland knelpunten zijn als het gaat om levering. Het CDA zou graag met Vitens in gesprek gaan om te horen wat de problematiek voor de toekomst is.	
	6. Opgave 2: Water benutten als (rand)voorwaarde gezonde en duurzame leefomgeving	Water is prachtig om te gebruiken voor ontspanning, sport en beweging. En watersport is een drager van de economie in onze gemeente.	
	7. Opgave 3: Water verwaarden - waterrecreatie	Waterrecreatie is een belangrijk onderdeel in onze Gemeente Leeuwarden. Voor zwemmers en bv suppers is het van belang dat we de kwaliteit van het oppervlakte water verbeteren. We willen de vaarwegen bevaarbaar houden. Om waterrecreatie veilig te houden voor pleziervaart en zeilers is het van belang dat er geen vaarweg door de Burd en de Alde Feanen komt. Dit staat omschreven in het CDA verkiezingsprogramma. Daarnaast is ook de beweegbare Prins Hendrikbrug geen optie. De onderzoeken waren helder: te duur en onnodig.	

	8. Opgave 3: Water verwaarden – zwemmen	Laten we de zwemgebieden die we hebben op orde houden en zorgen voor goede waterkwaliteit. Meer toezicht op het lozen van ongezuiverd toiletwater uit pleziervaartuigen. Wat dit onderwerp betreft graag de basis op orde.	
	9. Opgave 3: Water verwaarden - overig gebruik en beleving	Wonen op en aan het water is natuurlijk enorm in trek. Met de huidige woningnood zullen meer menen misschien een plek op het water willen. Daar zullen wel beleid op moeten maken.	
	10. Heeft u opmerkingen bij hoofdstuk 4: het afwegingskader en de beoogde gebiedsindeling?	Hanteren we deze gebiedsindelingen ook op andere onderwerpen? Eenduidigheid is handig. Verder gaat de gebiedsindeling ook over de buitengebieden en dan kom je weer op het terrein van het Wetterskip en Provincie. Daarom ook uitdrukkelijke samenwerking met deze partijen.	
	11. Voldoet de wijze van totstandkoming aan uw beeld? Heeft u aanvullende of andere verwachtingen over de betrokkenheid van inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties?	In dit beleidskader zou het onderwerp participatie uitgebreidere aan de orde moeten komen. Er moet ruimte zijn voor inspraak. Als je wil innoveren en verduurzamen dan doe je dat samen met inwoners, bedrijven en betrokken organisaties.	
	12. Wordt u met het voorgestelde proces als raadslid voldoende betrokken bij de totstandkoming van het beleidskader water?	De betrokkenheid bij de totstandkoming is goed. Er ligt voor ons een stuk waar nog genoeg ruimte is voor participatie.	
	13. Kunt u zich vinden in de reikwijdte van het beleidskader? Zijn er onderwerpen die volgens u ontbreken?	Juist omdat het een breed beleidskader is had de rioolheffing met riool en waterzorgtarief bij dit nieuwe beleidskader behandeld kunnen worden.	
	14. Heeft u nog andere politieke vragen aan de portefeuillehouders?	Nee.	
PvdA Bauke Aalbers	1. Zijn de vragen en dilemma’s die de startnotitie schetst duidelijk? Herkent u de drie hoofdpogaven, hoe deze zich tot elkaar verhouden en de wens om gebiedsgerichte afwegingen te maken?	Drie opgaven zijn helder. Gebiedsgericht: onderscheiden maar niet scheiden, verschillen Westergo en Oostergo zijn niet groot qua gebiedskenmerken dus aanpak kan grotendeels overeenkomen.	
	2. Op pagina 6, paragraaf 1.3 wordt een eerste conceptindeling geschetst voor het beleidskader water. Kunt u zich vinden in deze opzet of heeft u nog opmerkingen of aanvullingen?	Alles staat en valt met de doelen en inhoudelijke principes, wettelijke verplichtingen zijn onvermijdelijk, maar hoe scherp formuleren wij de eigen ambities? Hoe krijgen we de andere verantwoordelijken daarachter? En hoe houden we ze er aan? Wie bewaakt de bewakers? (Zie glyfosaat rel). Wat ons betreft klip en klare eigen ambities, passend en aansluitend bij de Omgevingsvisie	
	3. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Beter ingericht op huidige weersextremen	Weinig dilemma eigenlijk: zo snel mogelijk beginnen met de belangrijkste aanpassingen. Absorptie capaciteit van de bodem (als de mensen zelf de tegels niet uit de tuin halen moet de gemeente maar met open bestrating	

		gaan werken bijvoorbeeld), water opslag (oude polders?), bredere waterwegen. Als je 2035 nog niet het meeste gedaan hebt , ben je te laat.	
	4. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde – Waterkwaliteit	Vervuilers moeten hun verantwoordelijkheid nemen.	
	5. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Drinkwatergebruik	Geen drinkwater meer gebruiken voor toilet doorspoelen, waar mogelijk technische aanpassingen.	
	6. Opgave 2: Water benutten als (rand)voorwaarde gezonde en duurzame leefomgeving	Recreatieve mogelijkheden vergroten. Meer zon-, speel- zwemplekken. (Bijvoorbeeld zuidrand Nieuwe Wielen)	
	7. Opgave 3: Water verwaarden - waterrecreatie	Kijken of kleinere vaarwegen in Westergo niet toch doorvaarbaar gemaakt kunnen worden met behoud van biodiversiteit (vgl smalle vaarwegen in Alde Feanen) Oostelijke doorvaart is belangrijke verbetering van de waarde van het water aan de zuidkant van het centrum van Leeuwarden	
	8. Opgave 3: Water verwaarden – zwemmen	Zie boven	
	9. Opgave 3: Water verwaarden - overig gebruik en beleving	Kijken waar wonen op water mogelijk is voor woonschepen en arken, niet alleen in de stad maar ook bij de dorpen	
	10. Heeft u opmerkingen bij hoofdstuk 4: het afwegingskader en de beoogde gebiedsindeling?	Westergo en Oostergo zijn erg vergelijkbaar, dorpen aan de randen van de oude middelsee met waterwegen er heen en raigraslanden , met hier en daar wat fûgeltsjelân.	
	11. Voldoet de wijze van totstandkoming aan uw beeld? Heeft u aanvullende of andere verwachtingen over de betrokkenheid van inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties?	Ik ben bang dat het verzand in tegengestelde belangen van de verschillende organisaties/overheden. Is het wetgevende kader sterk genoeg om flinke stappen af te dwingen op de opgaven te realiseren?	
	12. Wordt u met het voorgestelde proces als raadslid voldoende betrokken bij de totstandkoming van het beleidskader water?	Lijkt wel, we gaan het zien. Hangt ook van de informatie af bij de conceptversie bespreking, bijvoorbeeld over de achterliggende belangenafweging.	
	13. Kunt u zich vinden in de reikwijdte van het beleidskader? Zijn er onderwerpen die volgens u ontbreken?	Het is beleidskader water, maar veel aspecten worden sterk beïnvloed door wat er op het land gebeurt: verhardingen, mest, pesticiden, etc. Eigenlijk moet je kunnen afdwingen dat er geen vervuiling in het oppervlaktewater komt	
	14. Heeft u nog andere politieke vragen aan de portefeuillehouders?	Nee.	

FNP Lyda Veldstra	1. Zijn de vragen en dilemma's die de startnotitie schetst duidelijk? Herkent u de drie hoofdpogaven, hoe deze zich tot elkaar verhouden en de wens om gebiedsgerichte afwegingen te maken?	x	
	2. Op pagina 6, paragraaf 1.3 wordt een eerste conceptindeling geschetst voor het beleidskader water. Kunt u zich vinden in deze opzet of heeft u nog opmerkingen of aanvullingen?	x	
	3. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Beter ingericht op huidige weersextremen	De Gemeente Súdwest-Fryslân is fan doel om yn 2024 by nijbou, in hemelwater feroardering yn te stellen, mei it doel om mear reinwetter op te fangen by stoart buien en wetter oerlêst en it riool minder te belêsten. Is hjir ek oer nei tocht?	
	4. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde – Waterkwaliteit	Rekreatieve hier Boaten leegje it smoarge wetter op it bûtenwetter, foardat se de boaten wer werom bringe nei de ferhierbedriuwen. Is dit mooglik om dit besprekber te meitsjen nei de ferhierbedriuwen ta? Is it dûdlik wer't plakken binne wer't boaten harren smoarch wetter loze kinne? Binne eigeneren fan ferhierbedriuwen op de hichte en meitsje se dit kenber oan harren ferhierders? Moat soks regele wurde yn de APV?	
	5. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Drinkwatergebruik	x	
	6. Opgave 2: Water benutten als (rand)voorwaarde gezonde en duurzame leefomgeving	x	
	7. Opgave 3: Water verwaarden - waterrecreatie	x	
	8. Opgave 3: Water verwaarden – zwemmen	x	
	9. Opgave 3: Water verwaarden - overig gebruik en beleving	x	
	10. Heeft u opmerkingen bij hoofdstuk 4: het afwegingskader en de beoogde gebiedsindeling?	x	
	11. Voldoet de wijze van totstandkoming aan uw beeld? Heeft u aanvullende of andere verwachtingen over de betrokkenheid van inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties?	x	

	12. Wordt u met het voorgestelde proces als raadslid voldoende betrokken bij de totstandkoming van het beleidskader water?	x	
	13. Kunt u zich vinden in de reikwijdte van het beleidskader? Zijn er onderwerpen die volgens u ontbreken?	x	
	14. Heeft u nog andere politieke vragen aan de portefeuillehouders?	x	
ChristenUnie Cees de Snoo	1. Zijn de vragen en dilemma's die de startnotitie schetst duidelijk? Herkent u de drie hoofdpogaven, hoe deze zich tot elkaar verhouden en de wens om gebiedsgerichte afwegingen te maken?	De vragen en dilemma's zijn duidelijk, we herkennen de hoofdpogaven. De notitie stelt dat de keuzes die de provincie en Wetterskip maken in waterbeheer bepalend zijn voor wat de gemeente aanvullend kan en/of moet doen. Dit vraagt om scenario-denken. a. Wordt dit overwogen en hoe krijgt dit in (de uitwerking van) het beleidskader vorm? b. Kunnen de door deze partijen te maken bepalende keuzes op voorhand worden ingedeeld waarbij aanvullend inzichtelijk gemaakt wordt wat er dan voor de gemeente voor bijpassende mogelijkheden zijn? c. Kan een vergelijkbare uitleg en aanpak gegeven worden ten aanzien van de te verwachten keuzes/consequenties van het Nationaal Programma Landelijk Gebied? d. Kunnen in het beleidskader de nu al bekende programma's van de gemeente, provincie, Wetterskip en andere relevante partijen worden genoemd - inclusief de verwachte opbrengsten ervan - die van invloed zijn op de waterkwaliteit, het waterbeheer en de waterfunctie in onze gemeente? Uit de startnotitie wordt duidelijk hoeveel er met elkaar samenhangt, maar volgens ons wordt (het afwegingskader in het) beleidskader scherper als verwante maatregelen (en de opbrengsten ervan) nog duidelijker in beeld worden gebracht, zo mogelijk cijfermatig.	
	2. Op pagina 6, paragraaf 1.3 wordt een eerste conceptindeling geschetst voor het beleidskader water. Kunt u zich vinden in deze opzet of heeft u nog opmerkingen of aanvullingen?	Zie antwoord vraag 3. En aanvullend: Hoe verhouden het Beleidskader Biodiversiteit en de uitvoeringsagenda biodiversiteitsherstel zich tot het nu te ontwikkelen Beleidskader Water? Worden de eerste documenten richtinggevend en/of voorschrijvend voor de laatstgenoemde?	
	3. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Beter ingericht op huidige weersextremen	We herkennen de opgaven en hebben nu geen specifieke vragen of aandachtspunten anders dan we die bij de andere vragen/antwoorden aangeven.	
	4. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde – Waterkwaliteit	x	

	5. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Drinkwatergebruik	x	
	6. Opgave 2: Water benutten als (rand)voorwaarde gezonde en duurzame leefomgeving	x	
	7. Opgave 3: Water verwaarden - waterrecreatie	x	
	8. Opgave 3: Water verwaarden – zwemmen	xx	
	9. Opgave 3: Water verwaarden - overig gebruik en beleving		
	10. Heeft u opmerkingen bij hoofdstuk 4: het afwegingskader en de beoogde gebiedsindeling?	Over het afwegingskader: In de startnotitie is er heel beperkt aandacht voor dieren. In het coalitieakkoord staat dat de coalitie ‘de gemeente leefbaar [wil] houden voor mensen, dieren en planten.’ o Welke normen wil de gemeente hanteren als het gaat om welzijn en welbevinden van dieren in en rondom het water? o Willen we de wereld leefbaar houden of willen we deze mooier achterlaten dan deze nu is, niet alleen voor onze (klein)kinderen, maar ook voor de dieren en de Schepper van het leven? Gaat dat wellicht verder dan ‘niet afwentelen’?	
	11. Voldoet de wijze van totstandkoming aan uw beeld? Heeft u aanvullende of andere verwachtingen over de betrokkenheid van inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties?	De aanpak om te komen tot het beleidskader is helder en volgens de ChristenUnie passend bij het doel en de functie van het beleidskader. We vragen nadrukkelijk om experts als Vitens, Wetsus en Marrekritte nauw te betrekken, zowel bij het verzamelen van ideeën over de dilemma’s en oplossingsrichtingen als bij het uitwerken van het beleidskader.	
	12. Wordt u met het voorgestelde proces als raadslid voldoende betrokken bij de totstandkoming van het beleidskader water?	Ja.	
	13. Kunt u zich vinden in de reikwijdte van het beleidskader? Zijn er onderwerpen die volgens u ontbreken?	Zie eerder gegeven antwoorden t.a.v. uitwerking van scenario's of 'routes' als de landelijke overheid, provincie, het Wetterskip en/of buurgemeenten voor ons bepalende keuzes maken. Een inhoudelijke routekaart kan dan helpen.	
	14. Heeft u nog andere politieke vragen aan de portefeuillehouders?	De startnotitie noemt een aantal vrij algemene citaten over leefbaarheid, duurzaamheid, verbetering van kwaliteit, welzijn, (brede) welvaart, etc uit het coalitieprogramma en andere coalitiedocumenten. Het beleidskader water wordt scherper en concreter als er (kwantitatieve) normen en indicatoren zijn voor de ambities. Dat maakt het afwegen in allerlei concrete situaties daarna gemakkelijker. De inhoudelijke ambitie gaat volgens ons vooraf aan het (meer technische) afwegingskader. Bij de eerstvolgende bespreking met de Raad zien we graag dat de dilemma's en vraagstukken van een inhoudelijke, politieke beschouwing én (politieke) keuze worden	

		voorzien zodat de kaders (het 'speelveld') voor het vervolg scherper in beeld komen en we over die (dan daarna verder uit te werken) kaders in debat kunnen.	
GroenLinks Wim Spoelman	1. Zijn de vragen en dilemma's die de startnotitie schetst duidelijk? Herkent u de drie hoofdpogaven, hoe deze zich tot elkaar verhouden en de wens om gebiedsgerichte afwegingen te maken?	Ja. Ons inziens worden de drie hoofdpogaven en de wijze waarop deze zich tot elkaar verhouden helder geschetst. De wens om gebiedsgerichte afwegingen te maken ondersteunen wij.	
	2. Op pagina 6, paragraaf 1.3 wordt een eerste conceptindeling geschetst voor het beleidskader water. Kunt u zich vinden in deze opzet of heeft u nog opmerkingen of aanvullingen?	In het kader van leesbaarheid willen wij het college de suggestie van een thematische indeling meegeven, bijvoorbeeld met de volgende thema's: verantwoordelijkheden gemeente mbt water, samenwerkingsverbanden gemeente en gedeelde verantwoordelijkheden, recreatie en water, economie en water, natuur en water, cultuur en water, landbouw en water, wonen en water en een financiële paragraaf.	
	3. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Beter ingericht op huidige weersextremen	Na het verschijnen van de startnotitie heeft het KNMI nieuwe klimaatscenario's uitgebracht, waaruit blijkt dat we rekening moeten houden met zwaardere weersextremen. Uit het meest recente Emissions Gap Report van de VN blijkt daarnaast dat de wereld niet op koers is voor het behalen van de doelen uit het Parijsakkoord. Wij gaan ervan uit dat het college deze onderzoeken betreft bij de verdere uitwerking van het beleidskader water.	
	4. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde – Waterkwaliteit	Los van de algemene inzet op waterkwaliteit vinden wij het belangrijk om hierbij specifiek aandacht te hebben voor het verbeteren van de waterkwaliteit in gebieden waar het oppervlaktewater extra wordt blootgesteld aan o.a. PFAS, glyofosfaat en ammoniak.	
	5. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Drinkwatergebruik	Wij vinden het belangrijk dat de gemeente haar zorgplicht om de voorwaarden te scheppen voor een duurzame en toekomstbestendige drinkwatervoorziening goed uitvoert. We horen graag of er hiervoor aanvullend beleid in de pijplijn zit.	
	6. Opgave 2: Water benutten als (rand)voorwaarde gezonde en duurzame leefomgeving	Het is hierbij belangrijk om integraal te werken, zeker met het oog op de hierbij samenhangende transities. Is het college van mening dat er hiertoe genoeg ontschotting plaatsvindt of worden hierbij nog de nodige knelpunten ervaren? Daarnaast zouden wij graag een onderzoek zien naar welke mogelijkheden er zijn om bij nieuwbouw meteen maatregelen te treffen om hemelwater op te vangen op eigen grond en 'grijs' water te gebruiken.	

	7. Opgave 3: Water verwaarden - waterrecreatie	We steunen de lijn om te kiezen voor waterrecreatie waar mogelijk, maar binnen de ruimte die opgaven 1 en 2 laten. Mbt de aantrekkelijkheid van de binnenstad is waterrecreatie een belangrijk aspect. Welke mogelijkheden ziet het college om (een deel van) de grachten in de binnenstad uitsluitend toegankelijk te maken voor duurzame vormen van waterrecreatie (dus geen watervoertuigen op fossiele brandstoffen meer in deze grachten)?	
	8. Opgave 3: Water verwaarden – zwemmen	Wij zouden graag zien dat er meer mogelijkheden komen om te zwemmen in de open lucht. Dit kan zowel in buitenwater, maar bijvoorbeeld ook in een openluchtwembad (eventueel icm biologische waterzuiveringsmethoden ism Wetsus?). Belangrijk hierbij is dat iedereen mee kan doen, dus hierbij ook rekening houden met bereikbaarheid qua fiets/openbaar vervoer en toegankelijkheid voor mindervaliden.	
	9. Opgave 3: Water verwaarden - overig gebruik en beleving	Geen opmerkingen.	
	10. Heeft u opmerkingen bij hoofdstuk 4: het afwegingskader en de beoogde gebiedsindeling?	Wij zien graag dat de gebiedsindeling niet al te rigide wordt aangehouden. Dat wil zeggen: als voor een specifiek deelgebied andere maatregelen nodig zijn dan voor de rest van het gebied vinden wij het belangrijk dat daarvoor ruimte is.	
	11. Voldoet de wijze van totstandkoming aan uw beeld? Heeft u aanvullende of andere verwachtingen over de betrokkenheid van inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties?	Wij kunnen ons goed vinden in de huidige wijze van totstandkoming. Qua betrokkenheid van maatschappelijke organisaties willen wij benadrukken dat we met Wetsus een instituut van wereldklasse op het gebied van water(technologie) hebben. Wij zien graag dat Wetsus niet alleen wordt aangehaakt bij de inzet op het stimuleren van en toepassen van technologische oplossingen, maar in bredere zin wordt betrokken bij het verbeteren en op peil houden van de waterkwaliteit.	
	12. Wordt u met het voorgestelde proces als raadslid voldoende betrokken bij de totstandkoming van het beleidskader water?	Ja.	
	13. Kunt u zich vinden in de reikwijdte van het beleidskader? Zijn er onderwerpen die volgens u ontbreken?	Water, ijs en schaatsen zitten in het DNA van Friezen. Het is maar de vraag of het nog van een Elfstedentocht gaat komen, maar schaatsen zit er de komende jaren nog wel in. Wij zouden dan ook graag zien dat in het kader van het verwaarden van water ook het schaatsen wordt meegenomen.	
	14. Heeft u nog andere politieke vragen aan de portefeuillehouders?	Nee.	
Gemeentebelangen Sikko Klaver	1. Zijn de vragen en dilemma’s die de startnotitie schetst duidelijk? Herkent u de drie hoofdopgaven, hoe deze zich tot elkaar	x	

	verhouden en de wens om gebiedsgerichte afwegingen te maken?		
	2. Op pagina 6, paragraaf 1.3 wordt een eerste conceptindeling geschetst voor het beleidskader water. Kunt u zich vinden in deze opzet of heeft u nog opmerkingen of aanvullingen?	x	
	3. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Beter ingericht op huidige weersextremen	Hebben wij in beeld wat wij moeten doen om aan de criteria van de Basis Op Orde te voldoen? Zo ja wat? En wat voor termijn kunnen wij daar aan voldoen?	
	4. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde – Waterkwaliteit	Weten wij welke bedrijven welke stoffen in het water lozen en wat de invloed daarvan is op de waterkwaliteit?	
	5. Opgave 1: De basis toekomstbestendig op orde - Drinkwatergebruik	Er wordt gesteld dat Vitens in Friesland knelpunten ervaart m.b.t. de druk in het waterleidingnet. Zijn er in Leeuwarden ook knelpunten?	
	6. Opgave 2: Water benutten als (rand)voorwaarde gezonde en duurzame leefomgeving	x	
	7. Opgave 3: Water verwaarden - waterrecreatie	x	
	8. Opgave 3: Water verwaarden – zwemmen	x	
	9. Opgave 3: Water verwaarden - overig gebruik en beleving	x	
	10. Heeft u opmerkingen bij hoofdstuk 4: het afwegingskader en de beoogde gebiedsindeling?	De zorg voor de grondwaterstand ligt zowel bij het waterschap als ook de gemeente. Wie bepaalt wat?	
	11. Voldoet de wijze van totstandkoming aan uw beeld? Heeft u aanvullende of andere verwachtingen over de betrokkenheid van inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties?	Zijn/worden er ook andere stakeholders behalve overheidsinstanties betrokken bij de ontwikkeling deze visie?	
	12. Wordt u met het voorgestelde proces als raadslid voldoende betrokken bij de totstandkoming van het beleidskader water?	x	
	13. Kunt u zich vinden in de reikwijdte van het beleidskader? Zijn er onderwerpen die volgens u ontbreken?	Er zijn zoveel beleidsstukken die hier aan raken dat het onmogelijk is om te checken of het beleidskader hier aan voldoet. De kamerbrief water en bodem en gezamenlijke visie provincie en waterschap zijn uitgangspunten m.b.t. dit beleidskader. Ook het programma Volhoudbaar 2.0 en dus ook de waterzorgheffing zijn hier onderdeel van.	

	14. Heeft u nog andere politieke vragen aan de portefeuillehouders?	Er wordt genoemd dat er nu en in toekomst schurende belangen zijn tussen Rijksoverheid, waterschap en provincie. Welke problemen zijn er nu en welke verwachten we? In het beleidskader wordt gesteld dat we er ernstig rekening mee moeten houden dat de inzet van zowel financiële als wel de fysieke inzet niet toereikend is in het programma Volhoudbaar 2.0. Is het dus zo dat wij, volgens dit stuk, dus al over achterhaalde bedragen discussiëren in de waterzorgheffing?	
--	--	--	--